

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatului Clipcov Constantin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Clipcov Constantin xxxx, născut la xx xx xxxx, originar din xxxx, domiciliat în xxxx xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.07.2019 – 06.08.2019;

Instanța de apel: 02.09.2019 – 01.10.2019;

Instanța de recurs: 20.01.2020 – 25.03.2020.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 august 2019, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Clipcov Constantin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 3 ani.

În baza art.90¹ Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată, urmând ca acesta să execute pedeapsa închisorii pe un termen de 1 an 6 luni în penitenciar de tip semiînchis, iar executarea părții rămase neexecutate a pedepsei cu închisoarea stabilite de 1 an 6 luni, *a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani.*

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Clipcov Constantin,

acționând de comun acord cu alte persoane, în scop material, de înstrăinare a substanțelor narcotice, în circumstanțe restabilite au procurat substanța stupefiantă - PVP, cât și alte tipuri de droguri, pe care a păstrat-o o perioadă nedeterminată de timp cu scop de comercializare, precum și a înstrăinat-o diferitor persoane.

Clipcov Constantin acționând împreună și de comun acord cu alte persoane, în scop material, de înstrăinare a substanțelor stupefiante, o perioadă nedeterminată de timp și până la 05.03.2019, procura din diferite surse substanțe stupefiante și anume PVP și alte tipuri de substanțe stupefiante și psihotrope, pe care le păstra o perioadă nedeterminată de timp, după care o distribuiau diferitor persoane.

Clipcov Constantin, avea sarcina de a stabili persoanele care să procure drogurile, apoi informa alte persoane, despre necesitatea primirii pentru distribuire în continuare a substanțelor stupefiante. Ulterior, ei se întâlneau și Clipcov Constantin primea substanțele stupefiante pentru înstrăinare în continuare.

În circumstanțele expuse supra, inclusiv la 05.03.2019 aproximativ ora 15.15, în urma unei înțelegeri prin intermediul telefoniei mobile, Clipcov Constantin, s-a întâlnit cu alte persoane în mun. Chișinău, în ograda blocului locativ din str. N.M. Spătaru 23, unde ultimul i-a înstrăinat substanțe stupefiante - PVP, lui Alexeev Andrian și Vorobiov Fiodor.

Astfel, la 05.03.2019 ora 17.00, în incinta Inspectoratului de Poliție Botanică al DP mun. Chișinău, de pe adresa - bd. Cuza Vodă 9/3, fiind efectuată ridicarea de la Vorobiov Fiodor, au fost depistate și ridicate un pachet din hârtie cu substanță solidă de culoare albastră, care potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-916 din 14.03.2019 constituie substanță stupefiantă - PVP /procurată de la Clipcov Constantin, cu masa totală de 0,15 gr.

Tot, la 05.03.2019 ora 17.30, în incinta Inspectoratului de Poliție Botanică al DP mun. Chișinău, de pe adresa - bd. Cuza Vodă 9/3, de la Alexeev Andrian, au fost depistate și ridicate un pachet din hârtie cu substanță solidă de culoare albastră, care potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1 -R-917 din 14.03.2019 constituie substanță stupefiantă – PV, procurată de la Clipcov Constantin, cu masa totală de 0,239 gr.

În cadrul percheziției corporale a cet. Clipcov Constantin din 05.03.2019 ora 22.55, a fost depistat un pachetel de tip zip-lock în care se afla o substanță de culoare albă, care potrivit concluziilor raportului de expertiză nr. 1872 din 28.05.2019, reprezintă substanță stupefiantă PVP cu cantitatea totală de 0,184 grame. Substanțele depistate, au fost procurate, transportate și erau păstrate de către Clipcov Constantin, cu scop de înstrăinare.

Cantitatea substanței stupefiante procurate, transportate și păstrate cu scop de înstrăinare de către Clipcov Constantin, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr.79 din 23.01.2006, privind aprobarea Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, reprezintă proporții mari.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Procurorul, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri conform ordinii stabilite pentru prima instanță și a1 recunoaște culpabil

pe Clipcov Constantin de comiterea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei prin prisma prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în domeniul circulației substanțelor narcotice pe un termen de 5 ani și să fie dispusă încasarea a cheltuielilor judiciare în mărime de 2 520 lei, suportate pentru efectuarea expertizei chimice a obiectelor ridicate în procesul efectuării percheziției.

În motivarea apelului a invocat, instanța de judecată a apreciat corect probele administrate de organul de urmărire penală, însă aceasta la individualizarea pedepsei nu a luat în considerație, atât gravitatea infracțiunii săvârșite, cât și personalitatea inculpatului, care anterior a fost judecat.

Totodată, a mai menționat că instanța de judecată nu a luat în considerație circumstanțele comiterii infracțiunii cu intenție directă, gradul prejudiciabil al infracțiunii comise, care atentează la sănătatea publică și conviețuirea socială, personalitatea lui Clipcov Constantin, care anterior a comis alte infracțiuni.

3.2. Avocatul Lunca Ion în numele inculpatului Clipcov Constantin, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea laturii penale, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că inculpatul a recunoscut vinovăția în săvârșirea faptei incriminate, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală.

A mai indicat că, la stabilirea pedepsei, instanța urma să țină cont că inculpatul a recunoscut vina pe deplin, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, s-a căit sincer în cele comise, are la întreținere trei copii minori al căror unic întreținător este însuși inculpatul. Astfel, pedeapsa stabilită lui Clipcov Constantin este prea aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2019, apelul avocatului a fost respins ca nefondat, apelul procurorului a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea soluționării chestiunii cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, fiind pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea de la Clipcov Constantin în beneficiul statului a sumei de 2 520 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în procesul penal.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei,

în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de partea apărării cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave, săvârșite cu intenție; de persoana inculpatului, care a avut o comportare sinceră în cursul procesului penal în ce privește poziția de recunoaștere a vinovăției și din declarațiile acestuia în ședința de judecată rezultă, că inculpatul regretă de cele comise; a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale; de circumstanțele atenuante: conlucrarea cu organul de urmărire penală pentru descoperirea infracțiunii, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La fel, prima instanță a reținut că, inculpatul este la o vârstă tânără, a recunoscut fapta incriminată, anterior fiind atras la răspundere penală, nu a conștientizat gravitatea faptei comise, și nu a mers pe calea corijării, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, astfel asigurând realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale și a preveni săvârșirea de noi infracțiuni, temei pentru care corect a considerat necesar de a aplica în privința acestuia prevederile art.90¹ Cod penal.

Totodată a relatat instanța de apel că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală și prevederile art.90¹ Cod penal, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

Cu privire la motivele invocate de procuror, având în susținere prevederile art.art.227, 229, 143 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei chimice a obiectelor ridicate în procesul efectuării percheziției, în mărime de 2 520 lei, urmează a fi suportate de inculpat.

6. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul Lunca Ion în numele inculpatului Clipcov Constantin a declarat recurs ordinar, indicând temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, precum și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, în partea stabilirii pedepsei și respingerea solicitării acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

În motivarea recursului declarat avocatul susține că, pedeapsa aplicată inculpatului este una inechitabilă, prin urmare, pedeapsa aplicată contravine criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art.61 și art.75 Cod penal.

Subliniază că, inculpatul și-a recunoscut pe deplin vina și se căiește sincer în cele comise, a contribuit la descoperirea infracțiunii, are la întreținere trei copii minori al căror unic întreținător este inculpatul, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

De asemenea menționează apărarea, că instanța de apel a încasat ilegal cheltuielile judiciare suportate la efectuarea expertizei chimice a obiectelor ridicate în procesul efectuării percheziției, în sumă de 2 520 lei, de la Clipcov Constantin, or, aceasta a fost solicitată de organul de urmărire penală în vederea administrării probelor, iar ca urmare cheltuielile de efectuare a expertizei urmează să fie achitate din bugetul de stat.

Din aceste raționamente, cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, prin numirea efectuării expertizei chimice-criminalistice, reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din bugetul de stat.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării indică în calitate de temeiuri pentru declararea recursului, prevederile pct.6), 8) și 12) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, însă, Colegiul penal reține că solicitarea recurentului nu este motivată prin prisma temeiurilor indicate. Așa dar, instanța constată că, reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs critică decizia instanței de apel sub aspectul dezacordului cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale și în partea soluționării chestiunii privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal atestă că motivele și temeiurile de recurs invocate de către partea acuzării, nu și-au găsit confirmarea, în speță nefiind constatate erorile de drept invocate.

În acest context, Colegiul penal menționează, că argumentele din recurs preponderent sunt aceleași care au fost invocate și în cererea de apel, în privința cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod argumentat și detaliat și reiterarea cărora nu o consideră necesară.

Așadar, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea pedepsei.

Cu referire la cerința apărării prin care se solicită aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai blânde, Colegiul penal reține că aceste solicitări corect au fost respinse de către instanța de apel, or, circumstanțele la care face referire apărarea în cererea de recurs au fost luate în calcul la aplicarea pedepsei de către instanțele de fond, soluție care este descrisă pe deplin în pct.5. al prezentei decizii.

Astfel, Colegiul penal conchide că, instanța de apel la compartimentul individualizării pedepsei, a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 76, 78, 90¹ Cod penal, pedeapsa aplicată inculpatului fiind motivată și aplicată în limitele legii.

Totodată, potrivit practicii judiciare constante, instanțele judecătorești sunt singure în măsură să determine măsura de pedeapsă și durata acesteia precum și modul de executare al pedepsei, ținând cont de prevederile legale în acest sens și de circumstanțele cauzei.

În ceea ce ține de dezacordul recurentului cu soluția instanței de apel prin care s-a dispus încasarea de la Clipcov Constantin în beneficiul statului a sumei de 2 520 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate în procesul penal, Colegiul penal remarcă faptul, că prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018 (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art.108 din 09 februarie 2018), a fost abrogat alin.(2) art.143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit prevederilor art.229 Cod de procedură penală, (1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Având în vedere că raportul de expertiză pentru efectuarea expertizei chimice a obiectelor ridicate în procesul efectuării percheziției, a fost efectuat după intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr.316 din 22 decembrie 2017 și ținând cont că nu au fost constatate careva impedimente privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, se ajunge la concluzia că soluția instanței de apel raportată la prevederile art.art.227, 229 alin.(1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este corectă.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul penal a ajuns la concluzia că, temeiurile invocate de recurent, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, deoarece la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.414-419 Cod de procedură penală, fapt ce impune și inadmisibilitatea recursului ordinar, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lunca Ion în numele inculpatului Clipcov Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 octombrie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Clipcov Constantin xxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 07 mai 2020.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Elena Cobzac